

Foaia Diecezană

Organul oficial al episcopiei

On. Biblioteca Universității
"B. V. Babeș" Cluj

Abonamente	
Parohii cl. I	450 Lei
" cl. II	400 Lei
" cl. III	350 Lei
Sub clasă	300 Lei
Particulari	200 Lei

MANUSCRISURI
CONSILIUL

EPISCOPIA CARANSEBESULUI
CONT. C. E. C. NR. 89678

Publicații	
Concure protopopiate . . .	1000 Lei
" parohii cl. I	800 Lei
" " " II	500 Lei
" " " III	400 Lei
Diferite publicații cm. □ . . .	0 Lei

REINTREGIREA BISERICII ROMÂNEȘTI

Istoria nepărtinitoare ne mărturisește că sufletul poporului nostru s'a plămădit și călit sub scutul aripilor ocrotitoare ale Bisericii strămoșești.

Românismul și ortodoxia sunt cele două elemente dominante, cari printre altele înțelegându-se, au temeliuit structura noastră sufletească, făcându-ne să apărem cu o cultură și cu o notă a noastră proprie în lume.

Departe de a fi numai o podoabă, ortodoxia și dragostea de glie s'au împletit în mod minunat în sufletul poporului nostru în două cuvinte: *legea românească*.

E de prisos să mai amintim că tocmai această sudură între ortodoxie și românism a făcut ca toate atacurile dușmanilor poporului român aflat sub stăpânire străină, mai ales în Ardeal, să se îndrepteze în primul rând împotriva credinței strămoșești. Aspre și nenumărate au fost atacurile și lovirile împotriva Bisericii ortodoxe din Ardeal în timpul milenarei asuprii străine. Aceste atacuri au culminat însă începând cu veacul 17, când s'au intensificat prigoanele principilor calvini și catolici din Ardeal.

La 1691, Principatul Ardealului trecând sub stăpânirea împăraților Habsburgi

de la Viena, aceștia pentru a-și consolida poziția în Ardeal, au început o acțiune sistematică de atragere a Românilor ortodocși la catolicism.

Profitând de situația umilitoare în care se săbăteau Românii, aceștia, promiteau că

„dacă clerul se va declara pentru unirea cu biserica Romei, foloase mari au să urmeze pentru biserică și popor“ (cf. Gh. Barițiu, Ist. Trans. vol. I. Sibiu 1889 p. 166).

Mitropolitul Teofil, crezând că va putea obține într'adevăr anumite libertăți și drepturi egale cu celelalte naționalități conlocuitoare, convocă un sinod sau un „sobor mic“ (1697), compus din 12 protopopi în care avea să se dezbată cauza unirii și condițiile acesteia.

In acest sobor, după lungi discuții clericilor români, au cerut ca *„pe noi și rămășițele noastre a răsăritului să nu ne clătească și sărbătorile, ceremoniile, posturile ca și până acum, așa și deacum înainte să fim slobozi a le ținea“*. Ei cereau ca și cei uniți să nu mai fie considerați ca „tolerați“ ci ca „fi indigeni ai patriei“.

Noul mitropolit Atanasie — care la hirotonirea lui în București a jurat că va

I. P. S. Sa Patriarhul Justinian

păstra credința ortodoxă — a sfărâmat cu ajutorul Habsburgilor, la 1700, unitatea sufletească a Românilor, prin unirea cu Roma papală, a unei părți din fiii neamului nostru.

Această dureroasă desbinare a consumat energiile și a alimentat ura și vrajba între frații de același sânge și lege, până în zilele noastre.

Cum era și firesc, vestea „schimbării legii” făcută fără consimțământul poporului credincios, a făcut ca acesta să se ridice cu îndârjire împotriva „uniației”. La înscăunarea lui Atanasie făuritorul „uniației”, delegații brașoveni, strigau din ușa bisericii că „nu pot suferi așezarea unui episcop unit cu catolicii în biserica zidită de Voevozii din Țara Românească”. (cf. I. V. Felea, Icoane alese, Arad 1933. p. 62).

Nenumărați episcopi și preoți, ca Ion Țirca ales în locul lui Atanasie, Visarion și alții, s'au aruncat în vârtoarea luptei pentru apărarea dreptei credințe. Istoria Bisericii din Ardeal, amintește cu pietate numele multor preoți și țărani, cari au mers până la Viena — cu „lăcrămații”, plătind cu viața curajul cu care și-au apărat credința strămoșească.

Icoană vie, a luptei Românilor ardeleni împotriva „uniației” avem pe țaranul Nicolae Oprea (Miclăuș) din Sălișteea Sibiului, care, ducând — prin intermediul consulului rus dela Viena — mai multe jalbe ale ardelenilor către crăiasa Maria Terezia, afirma în fața asupritorilor: „Pentru credința strămoșilor noștri suntem gata a suferi și mucenicie sau isgonire din împărăție, iar legea nu o vom părăsi”.

Indrăsneala acestui țaran ardelen a fost răsplătită cu închisoare în temnița

dela Kufstein, unde s'a stins din viață, împreună cu preotul Măcinic din Sibiel, după 35 ani de robie.

Dacă mai adaogăm la cele de mai sus și spânzurătorile din piața Făgărașului și dela Bistrița, tunurile generalului Buccow cari au lovit, ars și dărâmat cele peste 100 biserici și mănăstiri românești, vom avea o imagine fidelă a atașamentului și a entuziasmului cu care au luptat înaintașii pentru credința strămoșească.

Nespus de apăsătoare și îndelungate au fost împilările și suferințele Bisericii noastre strămoșești — dar nespus de mare e bucuria clipelor de față.

Astăzi, ziua istorică, ziua cea mare după care a suspinat și pe care a așteptat-o întreaga suflare românească, a venit. Pecețile actului dela 1698 s'au rupt și frații noștri se reîntorc la sânul cald al Bisericii ortodoxe.

La 3 Octombrie, Biserica ortodoxă, în frunte cu I. P. S. Patriarhul Justinian și I. P. S. Mitropolitul Nicolae al Ardealului, au primit cu bucurie, pe fiii credincioși cari au răspuns la apelul lor.

Iar la 21 Octombrie când se împlinesc 250 de ani dela desbinarea noastră sufletească, poporul român va putea sărbători unul din cele mai epocale evenimente, refacerea unității lui spirituale din care au fost smulși prin teroare și amăgire.

Nădăjduim că fiii neamului nostru românesc, regăsiți și înfrățiți într'un „cugget și o simțire”, vor putea pași pe căi luminoase spre culmi de glorie, visate de atâtea generații.

Foala Diecezană

Comunicatul Sfintei Patriarhii

despre reintegrarea bisericii greco-catolice în biserica ortodoxă

Sfânta Patriarhie a Bisericii Ortodoxe Române comunică:

Un număr de 38 protopopi și preoți greco-catolici, delegați de majoritatea clerului greco-catolic din toate județele Ardealului și Banatului, s'au adunat la Cluj în ziua de 1 Octombrie a. c. pentru a discuta apelul făcut de I. P. S. Patriarh și I. P. S. Mitropolit al Ardealului, pentru revenirea

Bisericii greco-catolice în sânul Bisericii Ortodoxe.

În urma discuțiilor purtate, adunarea în unanimitate a hotărât revenirea la ortodoxie, semnând în acest sens o proclamație și un apel către cler și credincioși. Delegații au pornit apoi la București pentru a supune hotărârea lor Sfintei Patriarhii a Bisericii Ortodoxe Române.

Revenirea Bisericii Greco-catolice în sânul Bisericii Ortodoxe Române

Adunarea dela Cluj

În ziua de 1 Oct. a. c., Capitala Ardealului a fost martora uneia din cele mai însemnate evenimente din istoria poporului român. În această istorică zi, 36 protopopi și preoți greco-catolici reprezentând 423 preoți și protopopi din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, s'au întrunit pentru a lua în discuție apelul adresat de către I. P. S. Patriarhul Justinian și I. P. S. Mitrop. Nicolae al Ardealului pentru revenirea

Bisericii Greco-catolice în sânul Bisericii Ortodoxe.

În această zi s'au sfârșit „pecețile Romei papale” și s'a înlăturat „peretele vrăjbei” dintre frații de același neam și sânge.

În urma discuțiilor s'a luat în unanimitate hotărârea revenirii la ortodoxie și s'a semnat o proclamație și un apel către preoții și credincioșii greco-catolici din țară.

S'a format o delegație care avea să prezinte Sf. Sinod permanent al Bisericii noastre, hotărârea Adunării.

Solemnitatea reîntregirii Bisericii românești

Delegația protopopilor și preoților greco-catolici a sosit în București Sâmbătă 2 Octomvrie, fiind întâmpinată în Gara de Nord de consilierii Sf. Patriarhii, de protopopii Capitalei și de numeroși preoți.

A luat cuvântul P. C. Pr. Petre Vintilescu, rectorul Institutului Teologic Universitar din București, care a urat bun sosire delegației în numele clerului Capitalei.

În numele delegației arăspuns P. C. Pr. Traian Beleşcu, protopop de Tichindeal și președinte al Adunării dela Cluj.

„Este impresionant acest moment — a spus P. C. Prot. Traian Beleşcu — când privesc atâtea fețe bisericesti venite pentru a ne saluta în capitală pe noi, care prin actul de ieri din Capitala Ardealului am rupt cu Biserica greco-catolică și am revenit la sânul Bisericii ortodoxe mame.

Am văzut căldura părintească cu care ne-ați primit aici și, vă asigurăm, cu aceeași căldură înțrăm și noi în drepturile Bisericii ortodoxe. E foarte semnificativ că acest act, expresie a dragostei noastre pentru

Biserica ortodoxă, s'a întâmplat în Capitala Ardealului, Cluj Noi suntem trimișii acestei preoțime care și-a dat adeziunea pentru acest act, veniți să aducem I. P. S. Patriarh omagiul, devotamentul și toată supunerea noastră.

Vă asigurăm, Sfințile Voastre, că preoții care vin în ogorul Bisericii strămoșești vor fi plini de dragoste și credință.

Asigurăm și Înalțul Guvern de tot devotamentul nostru; după cum muncim pe ogorul Bisericii noastre, așa vom munci pentru întărirea Repu-

Sosirea în București a delegației greco-catolice

blicii Populare Române.

Fie binecuvântat ceasul de ieri din Capitala Ardealului, când preoțimea a avut curajul să se deslipească de Biserica greco-catolică și să se alipească de Biserica Ortodoxă Română.

Mulțumesc întregului public pentru primirea făcută.

Să ne ajute Atotputernicul Dumnezeu să înălțăm pe culmi tot mai înalte Biserica sufletului românesc“.

Duminecă 3 Octombrie a. c., delegația celor 36 protopopi și preoți greco-catolici au prezentat Sfântului Sinod permanent, la București, hotărârea Adunării dela Cluj din 1 Octombrie 1948, de revenire la Biserica Ortodoxă Română și de ruperea a oricăror legături cu Vaticanul.

Membrii Sfântului Sinod, adunați în ședință, au luat act cu negrăită bucurie de această hotărâre epocală.

După ședință, la ora 11,15, membrii Sf. Sinod, în frunte cu I. P. S. Patriarh Justinian, însoțiți de delegații greco-catolici, de consilierii referenți și de preoții Capitalei, în sfită și cu epitrahil, au pornit în

procesiune solemnă spre biserica Sf. Spiridon Nou, unde s'a oficiat Doxologia de mulțumire lui Dumnezeu. A slujit I. P. S. Mitropolit al Ardealului Nicolae înconjurat de un sobor de protopopi și preoți ortodocși și greco-catolici. Erau de față: I. P. S. Patriarh Justinian, I. P. S. Arhiepiscop și Mitropolit Vasile al Banatului, I. P. S. Arhiepiscop Firmilian al Craiovei, I. P. S. Arhiepiscop Sebastian al Sucevei și Maramureșului, precum și o mare mulțime de protopopi și preoți greco-catolici și ortodocși.

Apoi P. Protopop Aurel Drumboiu, secretarul Adunării dela Cluj a dat citire următoarei proclamații:

PROCLAMAȚIE

Noi, subscrișii clerici ai Bisericii greco-catolice din Republica Populară Română, întruniți în sobor duhovnicesc, astăzi 1 Octombrie 1948 în sala liceului Gheorghe Barițiu din Cluj, scrutându-ne conștiința în temere de Dumnezeu și cu dragoste nemărginită față de poporul român, care în zilele noastre își unește toate forțele în luptă pentru pace, libertate și progres, socotind că s'a împlinit vremea și pentru refacerea unității spirituale a acestui popor, am hotărât:

1. — *Să ne reîntoarcem în sânul Bisericii ortodoxe române, dela care strămoșii noștri de acum două veacuri și jumătate s'au desprins datorită vitregiei vremurilor de atunci.*

2. — *Să ne străduim din toate puterile pentru a lămurii conștiințele credincioșilor noștri spre a ne urma cu încredere pilda și a deveni împreună cu frații noștri ortodocși, una după cuvântul Evangheliei, care zice: „toți să fim una, precum El cu Tatăl, una sunți“.*

Am luat această sacră hotărâre, cunoscând că actul unirii dela 1700 a fost determinat nu de motive speciale, ci de împrejurări politice și economice, care apăsau greu asupra clerului și poporului nostru din acele vremuri. Într'adevăr, când sub jugul stăpânirii habsburgice poporul gemea sub lanțurile apăsătoare ale iobăgiei, unirea de la 1700 creia condiții politice, economice și culturale, mai favorabile, pentru clerul și poporul nostru obidit. În speranța câștigării unor privilegii de care se bucurau membrii bisericii catolice, strămoșii noștri au acceptat patru puncte de credință comune cu biserica apuseană, dar nu a renunțat nici un moment, nici la practica ritualului, nici la învățătura legii românești, care era a Bisericii ortodoxe răsăritene.

Privilegiile promise de stăpânirea habsburgică au fost acordate în mult mai mică măsură și mult mai târziu.

Este cunoscută energica intervenție a episcopului Inocențiu Micu Clain care de repetate ori a amenințat Curtea dela Viena, zicând „Eu și clerul meu m'am unit cu condiția de a obține acele beneficii și foloase de care se bucură catolicii, în caz contrariu, clerul acesta stă la îndoială“.

Motivele care au determinat actul unirii dela 1700, astăzi nu mai există. Constituția și legile Republicii Populare Române, asigură drepturi politice, economice, culturale și religioase egale tuturor cetățenilor țării.

Astăzi, Biserica ortodoxă română nu numai că nu se găsește față de Stat în situația dela 1700, ci din contră — ca una care cuprinde majoritatea credincioșilor din țara noastră — se află într'o situație deosebită, care întreprătește toate speranțele într'un viitor din ce în ce mai bun.

În aceste fericite condiții, ruperea legăturilor cu biserica Romei, străimă de interesele poporului nostru, refacerea unității spirituale a neamului și îndreptarea tuturor forțelor spre lupta pentru pace, democrație și progres, este o datorie sfântă a întregului nostru popor.

În lumina acestor fapte, proclamând revenirea în sânul Bisericii ortodoxe române, în numele nostru și al celor ce ne-au delegat în această adunare, noi hotărâm să rupem legăturile cu Vaticanul.

De astăzi înainte nu vom mai da ascultare decât conducătorilor orânduși de forurile sfintei Biserici Ortodoxe Române.

Cuvântarea I. P. S. S.**Mitropolit Nicolae al Ardealului**

A luat apoi cuvântul I. P. S. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, care a subliniat că în tot cursul existenței sale, poporul nostru a refuzat catolicismul apusean. Dacă în preajma anului 1700 s'a încercat unirea unei părți din Biserica Ortodoxă din Ardeal cu Biserica Catolică, acest curent însă nu a pătruns în sânul poporului român.

Vorbitorul a analizat apoi condițiile politice în care s'a făcut unirea cu Biserica Catolică, arătând că acest act a fost îndeplinit din dorința Habsburgilor de a separa pe românii din Ardeal de cei din Țara Românească.

După ce a subliniat că actul reparator al revenirii la Biserica Ortodoxă ar fi trebuit să fie întâmpinată odată cu unirea Ardealului, încă din 1918, I. P. S. Mitropolit Bălan și-a exprimat bucuria pentru dragostea cu care preoții greco-catolici sunt primiți în sânul Bisericii Ortodoxe.

„Ca urmaș al vechilor mitropoliți dela Alba Iulia, a încheiat Mitropolitul Nicolae Bălan, aduc omagiul de recunoștință celor ce au dorit cu ardoare clipa aceasta“.

Cuvântarea I. P. S. S.**Patriarh Justinian***IUBIȚII MEI,*

Se împlinesc anul acesta la 21 Oct., 250 ani de când câțiva protopopi din Transilvania, întruniți la Alba Iulia, au alcătuit și au semnat „cartea de mărturie“, adică declarația că se unesc cu biserica Romei.

Suferințele preoților și poporului român din Transilvania atinseseră culmea, în preajma anului 1698. Dărzenia și statornicia în credință a maselor de credincioși ortodocși determinaseră pe propagandiștii ieziți, cu sprijinul Habsburgilor dela Viena și încuviințarea dela Roma, să facă românilor din Transilvania tot felul de concesii în materie de credință, pentru a-i îngloba la biserica Romei. Nu se mai cerea în cele din urmă decât recunoașterea papei dela Roma, ca singură autoritate bisericască supremă, căci urmările acestei recunoașteri nu puteau fi sesizate atât de ușor de iobagii români.

Actul dela 1698 stă însă mărturie de ceea ce voiau Românii prin unire. Căci iată

ce glăsuște el: „Noi, mai jos scriși... dăm în știre cărora se cuvine... că... ne unim cu biserica Romei cea catolică... și cu acele privilegii voim să trăim cu care trăiesc și mădularele și popii acestei biserici...“

Substratul acțiunii celor ce au semnat acest act este vădit. Ei nu și-au luat niciun angajament de natură dogmatică sau doctrinară. Dimpotrivă, voința lor categorică pusă drept condiție esențială a unirii, a fost ca: „toată legea noastră, — cum spun ei — slujba bisericii, liturghia posturile și cărindarul nostru, să stea pe loc. Iar dacă n'ar sta pe loc acelea, nici aceste peceti să n'aibă nicio tărie asupra noastră...“

Condițiunea pusă de protopopii români la 1698, dornici de schimba soarta lor și a poporului românesc din Transilvania pe una mai bună, deși acceptată de Roma, nu a fost cătuși de puțin respectată, iar cu nerespectarea ei și actul unirii dela 1698 nu mai putea în nici un caz să angajeze pe semnatarii actului și nici pe urmașii lor.

Dacă Românii care se uniseră cu biserica Romei și clericii lor nu au revenit de îndată la ortodoxie, aceasta s'a întâmplat în speranța că vor putea odată să se bucuire de privilegiile pe care le avea clerul catolic. Dar chiar dela început unirea s'a simțit ca o povară, care-și găsea asemănarea numai în greaua povară a iobăgiei. Astfel când călugărul Sofronie din Cioara cheamă pe Români la luptă, determinând înverșunata revoluție dela 1760, el face aceasta pentru că vrea — după cum spure el — să scape țara de „iobăgie și de unire“.

Unirea dela 1698 reprezintă un fapt explicabil pentru timpul de atunci și pentru condițiunile mizere în care trăiau Românii din Transilvania. Ea nu a fost altceva decât un act de disperare, pe care o parte din Românii de aici l-au făcut, sătui de suferințe și dornici de o viață mai omenească.

Nu este oare un semn de sus, că în tot timpul celor 250 ani dela unire, separația confesională, provocată de actul unirii între Românii din Transilvania s'a păstrat numai la suprafață?

Nu este oare un semn de sus, că ademenirea urmărită de catolici din Viena și catolicizarea desăvârșită urmărită de Roma au rămas cu totul fără efect?

Poporul Român din Transilvania a rămas și după unire același. Dela el nu

s'au îndepărtat decât aceia cari, ridicându-se din popor, s'au rupt apoi de popor punându-se în slujba intereselor străine. Cei ce au simțit că comoara lor se sfârșește în țărâna în care fuseseră înmormântați strămoșii lor s'au făcut părtași deopotrivă tuturor împrejurărilor istorice și au luptat laolaltă pentru timpuri mai bune pentru timpuri de descătușare, de ieșire de sub exploatare și de afirmare a demnității omenești.

Este o minune a istoriei că neamul nostru românesc s'a născut și a apărut în istorie ca neam creștin ortodox, în această credință ortodoxă au trăit, au luptat și au murit moșii și strămoșii noștri. Prin credință ortodoxă ne-am găsit legați

în trecut cu popoarele vecine din Răsărit și Miază-Zi și am făcut laolaltă cu ele front comun, din mâna vrăjmașilor să slujim fără frică atât împotriva propagandei de cotropire a bisericii dela Roma, cât și împotriva cruntei asupriri a semelunei.

Astăzi când neamul nostru a scuturat pentru totdeauna jugul vrăjmașilor asupritori;

Astăzi, când bucuria regăsirii tuturor fiilor buni ai țării în câmpul cel imens al redresării și propășirii patriei noastre ne îndeamnă la îndepărtarea și ștergerea tuturor învâjbirilor, pe care stăpânirile trecute le-au provocat și susținut;

Astăzi se cuvine mai mult decât oricând ca așa cum spune sfânta carte, „izbăviți înaintea feței Domnului, întru sfințenie și întru dreptate, în toate zilele vieții noastre“ (Luca, I. 74—75).

Deaceia, iubiții noștri frați, la răscrucea aceasta istorică, când se împlinesc cei 250 ani de când prin teroare și promisiuni făcătoare și nerespectate, ați fost smulși din sânul Bisericii Ortodoxe, vă adresăm

cuvânt stăruitor de prietenească și plină de dragoste rugăminte:

Reveniți în sânul Bisericii Ortodoxe mame, urmând pilda dată vouă de marele număr de preoți cari s'au reîntors în rândurile noastre. Alipiți-vă de frații voștri buni, cari vă deschid astăzi prin noi, brațele lor pline de căldura. Intrați din nou în comunitatea mamei noastre de veacuri Biserica ortodoxă, în credința căreia au trăit și s'au săvârșit moșii și strămoșii voștri și simțiți-vă în ea ca

acasă la voi. Noi, întocma ica bunul părinte din Evanghelie, tăiem azi vitelul cel gras, îmbrăcăm haină frumoasă și vă poftim la ospățul bucuriei noastre, conștienți că într'această zi mare va fi bucurie și în ceruri.

Indrep-

tăm astăzi către voi cuvintele pe care marele apostol al neamurilor le adresa odinioară Corintenilor: „O, iubiții noștri frați și fiu duhovnicești prea iubiți, gura noastră s'a deschis către voi, inima noastră s'a lărgit. În inima noastră nu sunteți la strâmtoare; plătiți-mă cu aceeași plată, vă vorbesc ca unor copii ai mei, lărgiți și voi inimile voastre“. (II Corint. VI, 11—13). Lărgiți-le și primiți îndemnul și chemarea noastră, pentru a îndepărta din mijlocul neamului nostru și această urmă de desbinare.

Iar voi ierarhi și clerici și popor drept credincios al sfintei noastre Biserici Ortodoxe, primiți pe frații voștri, care se întorc la voi, cu toată dragostea și cu toată căldura sufletelor voastre de creștini pravoslavnic și înălțați rugăciuni de mulțumire Tatălui celui ceresc în sunete vesele de clopot, pentru ca între fiii neamului nostru să nu mai fie decât flori și bucurie, iar 21 Octomvrie 1948 să devină ziua bucuriei celei mari să fie ziua eliberării din vrăj-

În fața Palatului Patriarhal

maşa captivitate a Romei, să fie ziua unităţii noastre sufleteşti, într'o singură Biserică, cu o singură lege, a dreptei credinţe.

21 Octomvrie 1948 să devină ziua în care bunul Dumnezeu a dăruit poporului nostru drept credincios, dreptatea după care

au răvnit 250 de ani şi moşii şi strămoşii.

Binecuvântarea Domnului să fie peste voi toţi, cu al său dar şi cu a sa iubire de oameni, acum şi totdeauna şi în vecii vecilor. Amin.

Apel către clerul şi poporul Bisericii Române Unite

Poporul român se găseşte la o lăuminoasă răscruce a istoriei sale.

Forţe şi năzuinţe răzbatătoare, deschid drumuri şi orizonturi noi în faţa viitorului, care se plămădeşte sub ochii noştri.

Prezenţi în frământarea destinelor ce se vestesc strălucite pentru poporul nostru, ne-am pus cu sfântă cutremurare problema nevoii imperioase a refacerii unităţii spirituale a neamului românesc.

Când lumea întregă luptă pentru apărarea păcii şi pentru realizarea înfrăţirii dintre popoare, noi, fraţii de aceeaşi obârşie, nu putem sta desbinaţi, luptând în tabere opuse unii împotriva altora.

Iubit cler şi popor,

Grelele împrejurări istorice din preajma anului 1700, ne-au împins spre ieşirea din sânul unităţii Bisericii noastre străbune ortodoxe. Lanţurile iobăgiei de atunci, apă-sau atât de greu pe umerii obidiţi ai poporului nostru, încât beneficiile economice, politice şi culturale pe care le promitea unirea ne-au dus la desbinare.

Republica Populară Română, garantează azi, prin Constituţia ţării, drepturi politice, economice, culturale, religioase egale întregului popor.

Vitregiile istorice cari au determinat unirea dela 1700, astăzi deci nu mai există.

Reîntoarcerea noastră în unitatea Bisericii ortodoxe de care dealungul celor două veacuri şi jumătate nu ne-am înstreinat nici prin datinele noastre străbune, nici prin slujbele noastre religioase şi nici prin credinţa noastră — este astăzi o slăntă datorie, nu numai ca buni fii ai poporului nostru, ci şi ca următori ai cuvântului Mântuitorului Iisus Hristos, care prin graiul Evangheliei ne îndeamnă: „Ca toţi să fim una, precum şi El şi Tatăl cel ceresc una sunt“.

Iubit cler şi popor,

Noi mai jos semnaţii clerici, răspunzători în faţa lui Dumnezeu şi a conştiinţei poporului nostru, întruniţi în sfânt sobor

duhovnicesc în ziua de 1 Octomvrie anul Domnului 1948, pentru toate binecuvântatele motive arătate, am hotărît şi am înfăptuit reîntoarcerea noastră în sânul Maicii noastre Biserici ortodoxe.

Cu nemărginita noastră dragoste frăţească faţă de voi cler şi popor ai Bisericii române greco-catolice, vă rugăm şi vă îndemnăm să ne urmaţi pilda cu încredere, dovedindu-vă astfel buni slujitori ai poporului şi vrednici fii ai lui Dumnezeu.

Intorcându-ne în sânul Bisericii ortodoxe române de care vremelnic ne-am despărţit acum două veacuri şi jumătate, să avem cu toţii conştiinţa împăcată că prin acest act istoric servim şi vrierii lui Dumnezeu care pe toţi ne vrea să fim una şi interesele mari ale poporului nostru.

Făcând astfel, fiţi încredinţaţi, că dela Patrie bine vom merita, iar Dumnezeu ne va binecuvânta.

Ai voştri întru toate binevoitori:

Traian Belaşcu, protopop; Nicolae Jangalău, protopop; Aurel Drumboiu, protopop; Petru Vancu, preot; Virgil Moldovan, preot; Zaharie Henţea, preot; Paul Madincea, preot; Laurenţiu Pop, preot; Ion Onişor, preot; Ion Criştean, preot; Petru Pop, preot; Zaharia Borzea, preot; Alexandru Stupariu, preot; Emil Colceriu, preot; Septimiu Sântoma, preot; Emil Mureşanu, junior, preot; Cornel Cernescu, preot; Teodor Flöscariu, preot; Ioan Văţu, preot; Constantin Puşcaşiu, preot; Victor Traian Pop, preot; Mircea Filip, preot; dr. Cornel Pop, preot; Roman Nemeş, preot; Victor Lenciu, preot; Octavian Gherasim, preot; Sabin Truţia, preot; Vincenţiu Poruţiu, preot; Andrei Coman, preot; George Zagrai, preot; Ioan Florea, preot; Ioan Andraşiu, preot; Victor Negrea, preot; Vasile Pleşug, preot; Alexandru Fărăcaşu, preot; Ioan Pop, preot; Glodean Dumitru, preot.

Delegaţia de mai sus are împuternicire din partea a 423 canonici, protopopi, profesori şi preoţi greco-catolici.

INFORMAȚII

In Ministerul Cultelor, în urma punerii în aplicare a legii pentru regimul cultelor, s'au făcut următoarele schimbări:

Director al direcției I Titus Țifu, director al direcției II Frangu Emanoil, consilier administrativ D. Veștemeanu; Alex. Săvulescu și N. Grosu inspectori generali, Pr. H. Fărșitoru și Aristide Filip subinspectori generali. Inspectori pentru culte: Ion Ștruc și Ion Ieremia.

La învățământul religios au fost numiți d. Eusebiu Saghin director și Arhim. Valerian Zaharia subinspector general.

La Comisia Legislativă a Ministerului Cultelor au fost numiți prof. Dr. Liviu Stan, Suciua Gh., Țifu T., Ghertel Ioan, Ganea Gh., Lang Mihail și secretar Nedeanu Janeta.

D. Prof. Constantinescu-Iași, prim vicepreședinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale, a fost numit și instalat ca director al Institutului de istorie națională și universală.

Părintele Diacon Nicolae Corneanu profesor la Academia teologică și colaboratorul nostru, prin Decizia Min. Cultelor a fost recunoscut în postul de secretar mitropolitan al Mitropoliei Banatului.

Director al Direcției administrative și a personalului din Ministerul Cultelor, a fost numit muncitorul Ioan Dobogan. Dl. Ministru Stanciu Stoian, prezentând pe noul director, cu prilejul instalării, a arătat semnificația numirii unui reprezentant al muncitorimii la conducerea Direcției administrative, adevărată adâncirea operei de democratizare a factorilor de răspundere la acest Minister.

PARTEA OFICIALĂ

COMUNICAT

Nr. 3598 B. 1948.

On. Minister al Cultelor, cu adresa Nr. 37.954/948, ne comunică următoarele:

„La numeroasele întrebări ce-i sunt adresate, în privința aplicării art. 38 și 39 din noua lege a cultelor, Ministerul Cultelor dă următoarele lămuriri:

1. Trecurile dela un cult la altul, sau părăsirea unui cult sunt libere și garantate de lege.

2. Declarația de părăsirea unui cult se poate face și individual și în grup de mai multe persoane deodată. Când declarația este făcută în grup, ea va fi semnată de fiecare declarant.

3. Declarația de părăsirea unui cult, cu arătarea organizației locale părăsite, se înaintează

primăriei locale, pentru a fi comunicată părții competente a cultului părăsit.

Primăria locală este obligată să elibereze la cerere dovada care constată depunerea declarației. Dovada poate fi individuală sau colectivă, arătând nominal pe toți semnatarii săi.

În caz când comunitatea locală a cultului părăsit a încetat de a mai exista în fapt, primăriile locale vor înainta declarațiile de părăsire a cultului, prin prefecturile respective Ministerului de Culte, spre cele legale.

4. Un cult religios nu poate primi în sânul său pe nimeni, decât pe baza dovezii eliberate de Primăria locală, constatând depunerea declarației de părăsire a cultului.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial, ținută în 13 Octomvrie 1948.

Episcop: **† VENIAMIN** Consilier eparhial
Prot. Dr. Marcu Bănescu

CONCURS

În baza ordinului Veneratului Consiliu Eparhial Nr. 2205 B. 1948, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Foaia Diecezană, pentru postul de preot la parohia de clasa II din comuna SICHEVIȚA, protopresbiteratul Bisericii-albe, devenită vacantă prin transferarea adm. parohial Cuzman Jianu, la parohia I din Vărădia.

I. BENEFICII:

1. Sesiunea parohială, în estindere de 32 jug.
2. Birul parohial: 12.000 Lei anual.
3. Stola uzitată.
4. Casa parohială, cu grădină și supraedificatele necesare.

II. INDATORIRI:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminică și sărbătoare și a catehiza fără nici o altă remunerație.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea calificația recerută pentru parohii de clasa II precum și binecuvântarea Prea Sfințitului Episcop Diecezan, să-și înainteze cererile, adresate Consiliului parohial ort. rom. din Sichevița, prin Prea Onor. oficiu protopopesc al Bisericii-albe.

Reflecții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștințare a Prea Onor. Oficiu protopopesc în vre-o Duminică sau sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, cântare și tipic, însă nicicum în ziua alegerii.

Sichevița, din ședința consiliului parohial, ținută la 19 Septemarie 1948.

Președinte: **Pr. Cuzman Jianu** ss. Secretar:
adm. parohial. **Lazăr Lazarovici** ss.

Nr. 441/1948.

În conțelegere cu Oficiul protopresbiterat al Bisericii-albe.

Pr. Traian Constantin
adm. protopresbiterat

1-2